Anne-Sofie Opofte,
Brøttemsvegen 1501,
7540 Klæbu

05.06.2026

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Høringsuttalelse til søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet. Saksnr. 202402420.

Innledning

I søknaden pkt. 1.2 BEGRUNNELSE FOR TILTAKET, uttaler Baring Farsund AS: «Anlegget er lokalisert til Lundevågen i Farsund kommune. Ferskvannsbehovet for anlegget ble i akvakultursøknaden basert på avsalting av sjøvann. Noe av forutsetningen har imidlertid endret seg etter at konsesjonen ble gitt. Økende fokus på energibesparende tiltak og økt bærekraftige løsninger, har aktualisert ønsket om å finne alternative ferskvannskilder.»

Jeg kan ikke se at det i søknaden er gjort rede for graden av energibesparing ved tenkt alternativ. Hva økt bærekraftige løsninger gjelder, så anser jeg det for å være heller diffust.

I pkt. 2,2 TEKNISK BEGRUNNELSE FOR DET SØKTE ALTERNATIV opplyses det om flere planlagte byggetrinn ved anlegget i Lundevågen, og at man ønsker å realisere vannuttak og regulering av Opoftevannet når behov for ferskvann til produksjon gjør seg gjeldende. Dette bryter klart med det som opprinnelig var en forutsetning for prosjektet; avsalting av sjøvann.

Konsekvensutredninga fra konsulentselskapet Rådgivende Biologer AS har *påfallende* store svakheter i vurderinga av naturens egenverdi. Det er gjennomgående oppsummeringer som «*Konsekvensen blir dermed ubetydelig».* Rapporten er mangelfull i henhold til prinsippene i **naturmangfoldloven §§ 8-10.**

Jeg anmoder NVE om å avslå Baring Farsund AS sin søknad.

1. Refleksjoner

Baring skriver under pkt. 2.4 AREALBRUK OG EIENDOMSFORHOLD: «Søker er i dialog med grunneiere rundt Opoftevannet for å inngå nødvendige privatrettslige avtaler for de aktuelle arealer.» Det pågår ingen dialog med grunneigere **rundt** Opoftevannet om nevnte avtaler. Ifølge Baring er det tre som har «positiv innstilling» til tiltaket. Disse er direkte berørt av planlagt aktivitet i sjølve anleggsområdet.

Det opplyses om at: «Videre dialog med øvrige rettighetshavere er tenkt å avvente til søknaden har vært på høring og NVE har tatt stilling til tiltaket.» Anser NVE dette for å være en anerkjent saksgang? Under pkt. 2,4 Arealbruk og eiendomsforhold (jf. NVE: Konsesjon til vassdragstiltak) står det at «Forholdet til rettighetshaverne skal beskrives og være avklart før innsending av søknaden.»

I rapporten, under omtale av DAGENS MILJØTILSTAND, kan vi lese:

«0–alternativet

0-alternativet vil omfatte at tiltaket ikke realiseres. Sammenligningsåret er satt fem år frem i tid. Det er ikke kjent at det er andre planer i tiltaksområdet som vil påvirke naturmangfoldet i sammenligningsperioden.»

Jeg vil her minne om *Sak 24/02717* Farsund kommune: *Søknad om bygging av traktorvei fra Svindal til Tona og Svartebekk – 167/1,2 og 161/1,2.* Kommunens første journaldato er 03.12.2024.

Jeg foreslår at NVE ser på disse to sakene under ett for å belyse *kumulativ negativ effekt*.

2. Kommentarer, med vekt på nordenden av Opoftevannet

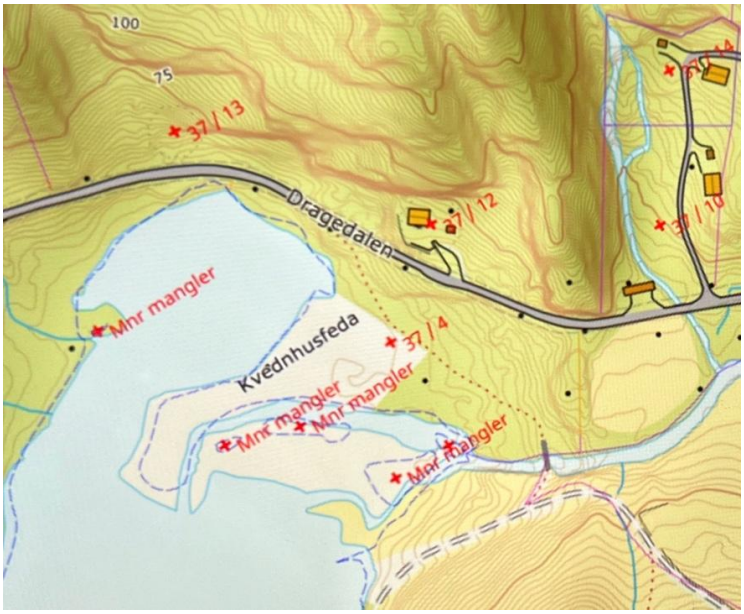
- Vestsida av Svindalstjødna er prega av skogbruksveger og hogst. I Baring sin søknad, pkt. 2.2.6 VEIBYGGING, redegjøres det for etablering av tilkomstveg med en lengde på ca. 300 meter. En ny veg og øvrig arealbeslag med dam, pumpestasjon og vannledning utgjør et terrenginngrep som vil medføre økt habitatfragmentering.

- De hydrologiske vurderingene er omtalt i andre høringsuttalelser. Som et supplement til det som allerede er spilt inn, vil jeg konkret etterlyse ei ***visualisering av reguleringssoner*** med måling av koter og illustrering av hvordan regulering ned til LRV vil bli. At dette ikke foreligger, anser jeg som en vesentlig mangel.

- Rådgivende Biologer AS oppgir å ha utført garnfiske 26.-27. september 2023, og undersøkelser på land 26.september 2023. Det opplyses at feltarbeidet blei utført under vanskelige forhold, med høg vannstand. Befaringsruter er ikke GPS-kartlagt og ligger ikke ved som kartutsnitt, slik at høringsparter og beslutningstakere kan se hvor biologen har vært. Noen undersøkelser har blitt gjort «fra båt og /eller fra avstand på land», og det er brukt «faglig skjønn ved vurdering av influensområde og påvirkning for vanlige arter og deres funksjonsområder, samt påvirkning av naturtyper».

- Under KUNNSKAPSGRUNNLAGET FOR FERSKVANN, Naturtyper, omtales *«Oppåpta-bekk»*, og det pekes på at «Artsmangfoldet er også her dårlig undersøkt, (...)» At manglende kartlegging er et problem, blir belyst i Riksrevisjonen sin rapport om arealforvaltning i Norge, april i år. Man kan lett bruke det som en unnskyldning, snarere enn å forsøke å styrke kunnskapsgrunnlaget.

I Rådgivende Biologer AS sin rapport er det nevnt at det er ål i vannet. Jeg savner at man tar for seg bever, og at bukta ved Kvednhusfeda er gyteområde for padder. Biologene kunne med fordel ha benytta seg av lokalbefolkninga sin innsikt.

(Kartutsnitt Norgeskart)

- Ved naturlige variasjoner i vannstanden er det i tørre perioder veldig grunt i bukta og i utløpet av kanalen. Det er lite tilsig fra bekkene. Regulering vil føre til kritisk senking. Dette vil påvirke kantvegetasjonen i strandsona. Grunt og varmt vann er et særs viktig og sårbart leveområde. Tørrlegginga vil ødelegge næringsgrunnlaget for bunndyr/insekter. Dette medfører igjen at fisk og fugler mister livsviktig føde.

Vi som er rettighetshavere til båtplass, vil også bli berørt av forholda. Det kan være vanskelig nok ved nåværende variasjon å finne ei åpning mellom nøkkeblomstene i enden av kanalen og ut i vannet. Ved regulering vil det ikke bli mulig å komme seg fram.

- NVE har kjennskap til området nord for Opoftevannet. Vi har kjempa på naturens side i mange år. Ved bygginga av «gamle» E39 blei store deler av Steggjan gjort om til ei rundkjøring, og i ettertid fulgte etableringa av industriområdet. Nå kan vi vente oss en 4-felts motorveg, og ei ny rundkjøring, alt i gedigne dimensjoner. Terrenginngrepa og landskapsendringene har medført en opplevelse av natursorg. Rekreasjonsområda våre forsvinner. Opoftevannet er det vi har igjen av sammenhengende naturområde med urørt preg. Det har svært stor betydning for naturmangfold, friluftsliv og landskapsopplevelse.

Konklusjon

Baring Farsund AS fikk konsesjon for sitt planlagte landbaserte oppdrettsanlegg i desember 2021. Akvakultursøknaden var basert på avsalting av sjøvann. I juni 2022 presenterte de planene om regulering og uttak av vann fra Opoftevannet. Altså relativt kort tid etter. Reaksjonene fra grunneigere og rettighetshavere tilhørende Kvinesdal kommune var tydelig negative, noe Baring ikke tok til etterretning.

Konsulentselskapet Rådgivende Biologer AS, oppsummerer: **«Samlet er det vurdert at regulering av Opoftevannet med tilhørende sidebekker, elver, og bestander av ørret og dyreplankton, vil medføre ubetydelig endring. Middels verdi og ubetydelig endring gir ubetydelig miljøskade (0) for vanlige arter og deres funksjonsområder i ferskvannsfasen.»** Ei sammenfatting basert på en feltundersøkelse under vanskelige værforhold/høg vannstand, faglig skjønn og ufullstendige databaser, og som er med på å undergrave betydninga av *ikke-økonomiske verdier*. I tillegg svekker det tilliten til at faglig integritet kan kombineres med fullskala tjenesteleveranse.

Jeg betrakter det som allment kjent at arealtap og arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet på jorda. Det virker absurd å forplikte seg til en naturavtale, for så å ikke prøve å stoppe den ødeleggelsen som nå foregår i en forrykende fart. Drivkraften er *økonomisk vekst*, man kaller det bærekraft i hver eneste setting, men det er et evig jag om profitt. Det kan ikke fortsette slik.

I **Meld.St.35 (2023-2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur**, heter det i sammendraget: «Til alle tider har vi levd i, med og av naturen i Norge. Det kommer vi til å fortsette med i uoverskuelig fremtid. Måten vi lever og bruker naturen på, påvirker naturmangfoldet. Dette påvirker oss igjen.»

<u>Jeg ber NVE om å si NEI til Baring Farsund AS sin søknad.</u>

Mvh

Anne-Sofie Opofte

37/10 og 37/13 Opofte